

יסודות החשבונאות ב'- שיעור 7

המשר הון:

הון עצמי מורכב מ:

- הון מניות
- פרמיה/קרנות
- עודפים

סוגי מניות:

1. מניות רגילות- מניה שמקנה זכות הצבעה, זכות לקבל רווחים, זכות לקבל חלק מהנכסים בעת פירוק.
2. מניות בכורה- לרוב ללא זכות הצבעה, אך יש קדימות בקבלת דיבידנד בשיעור קבוע ע"פ המוגדר במניה.
 - א. מניות בכורה פשוטות
 - ב. מניות בכורה צוברות- כאשר החברה לא חילקה דיבידנדים, ולאחר כמה שנים תחלק- יבדקו כמה שנים לאחור לא חולקו רווחים והיא תקבל את הרווחים כצבורים.
 - ג. מניות בכורה משתתפות- מעבר לאחוז הנקוב שלהם, מגיע להן עוד השתתפות בדיבידנד שנותר במניות הרגילות.

*דילול- ירידה באחוז ההחזקה. כל פעם שיש הנפקה חדשה בעלי המניות הקודמים מדוללים.

דיבידנד- חלוקת רווחים לבעלי המניות.

פ. יומן לחלוקת דיבידנד:

ח- עודפים

ז- דיבידנד לשלם/מזומן

הכרזת דיבידנד:

1. בסכום
2. באחוזים (הכרזה זו מתייחסת לאחוז מהערך הנקוב)

דוגמא: חברת עומר בע"מ:

- הון מניות רגילות 300,000 ע"נ
 - הון מניות בכורה א'- 5% 100,000 ע"נ
 - הון מניות בכורה ב'- 8% 200,000 ע"נ
- החברה הכריזה על חלוקת 150,000 ש"ח דיבידנד: (הכרזה בסכום)

פ. יומן:

ח- עודפים 150,000

ז- דיבידנד לשלם 150,000

טבלת החלוקה:

1. דיבידנד צביר בפיגור
2. דיבידנד בכורה שוטף
3. מניות רגילות+ השתתפות

תרחיש א': מניות הבכורה לא צוברות ולא משתתפות

1. דיבידנד צביר בפיגור- אין
2. דיבידנד בכורה שוטף-
 $100,000 * 5\% + 200,000 * 8\% = 21,000$
3. מניות רגילות- $129,000 = 150,000 - 21,000$

פ. יומן בתשלום:

- ח- דיבידנד לשלם 150,000
- ז- מזומן 150,000

תרחיש ב': מב"כ ב' (מניות בכורה) צוברות ולא משתתפות, מב"כ א' לא צוברות ולא משתתפות, החברה לא חילקה דיבידנד 7 שנים אחרונות.

1. דיבידנד צביר בפיגור- מב"כ ב'- $112,000 = 7 * 8\% * 200,000$
2. מב"כ שוטף- מב"כ ב'- $16,000 = 8\% * 200,000$
- מב"כ א'- $5,000 = 5\% * 100,000$
3. מניות רגילות- $17,000 = 150,000 - 133,000$

*אם החברה לא חילקה דיבידנד ב9 שנים האחרונות:

1. צביר בפיגור- מב"כ ב'- $144,000 = 9 * 8\% * 200,000$
2. בכורה שוטף- ($6,000 = 150,000 - 144,000$)
- מב"כ ב'- $4571 = 6,000 * (16,000 / 21,000)$
- מב"כ א' – $1429 = 6,000 * (5,000 / 21,000)$
3. מניות רגילות- 0

תרחיש ג'- מב"כ ב' צוברות ולא משתתפות, מב"כ א' צוברות ומשתתפות במחצית שיעור הדיבידנד העולה על 8%, החברה לא חילקה דיבידנד ב-4 שנים האחרונות.

1. צביר בפיגור- מב"כ ב'- $64,000 = 4 * 8\% * 200,000$
מב"כ א'- $20,000 = 4 * 5\% * 100,000$
2. בכורה שוטף- מב"כ ב'- 16,000
מב"כ א'- 5,000
סה"כ עד כה: 105,000, נותר 45,000.
3. רגילות ומשתתפות- לרגילות השוואת זכויות – $24,000 = 8\% * 300,000$
למשתתפות ורגילות- $21,000 = 45,000 - 24,000$
א- אחוז הדיבידנד העולה על 8%
 $21,000 = x * 0.5 * 100,000 + x * 300,000$

$$0.06 = X$$

$$18,000 = 0.06 * 300,000 \text{ - רגילות-}$$

$$3,000 = 0.5 * 0.06 * 100,000 \text{ - מב"כ א'-}$$

סיכום:

$$28,000 = 20,000 + 5,000 + 3,000 \text{ - מב"כ א'-}$$

$$80,000 = 64,000 + 16,000 \text{ - מב"כ ב'-}$$

$$42,000 = 24,000 + 18,000 \text{ - רגילות-}$$

* החברה הכריזה על דיבידנד בשיעור של 14%

ההכרזה באחוזים משמעותה שזהו האחוז שקיבלו בעלי המניות הרגילות מהערך הנקוב שלהם.

1. צביר בפיגור - מב"כ ב' - $64,000 = 4 * 8\% * 200,000$

מב"כ א' - $20,000 = 4 * 5\% * 100,000$

2. בכורה שוטף - מב"כ ב' - 16,000

מב"כ א' - 5,000

סה"כ עד כה: 105,000, נותר 45,000.

3. רגילות - $42,000 = 14\% * 300,000$

4. מב"כ א' משתתפות - $3,000 = 100,000 * 0.5 * (8\% - 14\%)$

בעלי מניות, הון מניות, הנפקת מניות, מניות, מניות בכורה, פרמיה על מניות, דיבידנד